

Foreningslivets samarbejde i Rigsfællesskabet

Online 2-dages symposium,
tirsdag – onsdag, den 6. – 7. februar 2024.

© 2023: COMMON, projektkonsortiet

Program, v2, 11.12.2023

Denne programversion kan være genstand for mindre ændringer uden varsel

Content

1. RAMMEN	3
SYMPOSIETS TITEL	3
TID, TYPE OG SPROG	3
DELTAGERE	3
DEL AF ET NORDPLUS VOKSEN PROJEKT	3
DELTAGERGEBYR	3
2. SYMPOSIETS BAGGRUND, MÅL OG TEMAER	3
BAGGRUND	3
UNDERSØGELSENS BUDSKABER	3
SYMPOSIETS TEMAER	4
3. SYMPOSIETS LÆRINGSMETODE OG MATERIALER	4
LÆRINGSMETODE	4
SYMPOSIEMATERIALER	4
4. TO-DAGES PROGRAMMET	5
TIRSDAG, DEN 6. FEBRUAR: 12:00 – 15:30 CET	5
ONSDAG, DEN 7. FEBRUAR: 12:00 – 15:30 CET	6
5. ARRANGØRER	7
GRUPPEN AF ARRANGØRER	7
KONTAKTINFORMATION	7

Symposiet er støttet af Nordisk Ministerråds program for livslang læring, Nordplus Voksen.

Dette program afspejler kun Nordplus projektgruppens synspunkter, og hverken administratoren for Nordplus-programmet, det danske Uddannelses- og Forskningsministerium, eller Nordisk Ministerråd kan holdes ansvarlig for dets anvendelse.

1. Rammen

Symposiets titel

Symposium om foreningslivets samarbejde i Rigsfællesskabet

Tid, type og sprog

Online 2-dages symposium, tirsdag – onsdag, den 6. – 7. februar 2024. I alt 6 timer inklusive plenumoplæg, gruppediskussioner og paneldebat.

Det 2-dages arrangement har kun 3 timer hver dag; og grundet de store tidsforskelle mellem de tre lande afholdes det fra 12:00 – 15:30 CET, dvs 9:00 – 12:30 i Grønland og 11:00 – 14:30 i Færøerne.

Det anvendte sprog er dansk.

Deltagere

Vi inviterer ca. 21 deltagere med 7 deltagere fra henholdsvis Grønland, Færøerne og Danmark. De 7 fra hvert land kan bestå af 3 – 4 foreningsrepræsentanter, 2 – 3 meningsdannere og videnskabsfolk, samt 1-2 fra projektgruppen.

Del af et Nordplus Voksen projekt

Symposiet indgår i det 2-årige Nordplus Voksen udviklingsprojekt, sept. 2022 – august 2024 med titlen: "Map and develop the civil society cooperation in the Commonwealth / Rigsfællesskabet (COMMON)".

For mere information om projektet, se projektets portal: <https://www.ngo-network-nord.com/>

Deltagergebyr

Det er gratis at deltage.

2. Symposiets baggrund, mål og temaer

Baggrund

Det overordnede mål for Nordplus projektet har været at undersøge graden af kontakt og samarbejde mellem foreningerne i de tre landes civilsamfund og at udvikle en Vidensportal med information om mulighederne for at samarbejde internationalt både i og uden for Rigsfællesskabet.

Projektets aktiviteter omfatter en undersøgelse af samarbejdet, et symposium om undersøgelsens resultater, og udviklingen af en vidensportal om mulighederne for at arbejde mere internationalt.

Undersøgelsens budskaber

Undersøgelsen angiver, at der er et meget lavt niveau af kontakt og samarbejde mellem foreningerne i de tre landes civilsamfund, og mere overraskende at der heller synes at være bred interesse for at udvikle et sådant samarbejde, hverken i Grønland, Færøerne eller Danmark.

Det svage samarbejde skyldes næppe manglende viden om hinanden, men på den ene side at foreningerne i Færøerne og Grønland har behov for at nedprioritere den omfattende binding til det danske og at opprioritere forbindelser til andre uden for Rigsfællesskabet, og på den anden side at de danske foreninger nemmere kan finde partnere i andre nordiske, baltiske eller europæiske lande, hvor udvalget er større og hvor man som danskere kan indgå i et mere uproblematisk samarbejde.

Generelt virker det ikke som om, der er noget særligt værdifællesskab eller en samlende identitetsfølelse, der fremmer en fælles prioritering af kontakter og samarbejder mellem de tre lande. Det virker ikke som om der er behov for at styrke den gensidige viden eller samarbejde mellem foreningslivet i rigsfællesskabet, men snarere om

- at støtte de to mindre lande med at øge deres kontakt og samarbejde med andre landes foreningsliv i stedet for de danske foreninger som et trin på vejen til deres øgede selvstændighed, herunder
- at bidrage til at afklare mulige alternativer til det nuværende Rigsfællesskab, som ikke synes at have nogen fremtid i den nuværende form, men hvor alternativerne stadig mangler at blive formuleret både i Grønland og Færøerne, og reelt ikke diskuteres i Danmark. Der tales ofte om "free associations" som et alternativ for Grønland, men dem der fremfører det, mangler stadig at forklare hvad det kan indebære, hvem det skal være sammen med, og hvorledes det kan give større selvstændighed end det nuværende selvstyre.
- at afklare hvad den nuværende overgangsperiode med et stærkt ønske i de to mindre lande om øget selvstændighed kan betyde de kommende år for den mellemfolkelige kontakt og samarbejdet mellem de tre landes foreningsliv.

Symposiets temaer

Det er symposiets mål

- at præsentere undersøgelsens resultater.
- at drøfte og kvalificere perspektiverne for denne undersøgelse.
- at starte en afklaring af, hvad de tre landes foreningsliv kan og bør gøre i forhold til denne tendens til afvikling af det nuværende Rigsfællesskab.
- at starte en diskussion af hvilke alternativer, der er ønskelige og mulige for henholdsvis Færøerne og Grønland, der trods deres vidt forskellige situation, begge søger mere selvstændighed; og hvilke alternativer som for Danmark må betyde et farvel til fællesskabet grundet egne sikkerhedspolitiske interesser.

3. Symposiets læringsmetode og materialer

Læringsmetode

Som online symposium er der behov for korte forløb med korte oplæg og gruppedebat. Der veksles mellem korte plenumoplæg, spørgsmål & svar, og kort opsamlende gruppedebat i 4 mindre 5-mandsgrupper, hvor Nordplus projektgruppen har en moderator og referent i hver gruppe.

De korte plenumoplæg kan vises som PowerPoints og senere eventuelt sammenfattes til korte artikler, ligesom de tematiske drøftelser i grupperne og deres fremlæggelse i plenum kan bearbejdes af arrangørerne til korte artikler, der begge kan indgå i udgivelsen af det opfølgende Symposium Kompendium.

Symposiematerialer

Som baggrundsmateriale indgår

- Projektets undersøgelse: Foreningslivets samarbejde i Rigsfællesskabet. (den kan downloades [på projektets hjemmeside her!](#))
- Projektets hjemmeside og vidensportal: <https://www.ngo-network-nord.com/>
- En spændende artikel af Østergaard, Nielsen og Pram: "[Free Association i Grønland vil kræve svære valg](#)". Arbejdsrapport DIIS.

4. Dag-til-dag-programmet

Tirsdag, den 6. februar: 12:00 – 15:30 CET

Den første dag har fokus på undersøgelsen og dens budskaber om et lavt niveau både af aktuelt samarbejde og af interesse for at styrke dette samarbejde. Hvordan skal det tolkes og hvilke perspektiver tegner sig.

- 12:00 Velkomst og præsentation af programmet og deltagerne
v/ Hans Jørgen Vodsgaard, leder af Interfolk og koordinator af Nordplus-projektet
- 12:15 Præsentation af den færøske undersøgelse + mulighed for spørgsmål og svar
v/ Jógvan Sørin Hansen, forstander for Tórshavns Aften-, Sprog-, og Ungdomsskole, og Ernst Olsen, rådgiver ved Nordisk Atlantsamarbejde (NORA)
- 12:30 Præsentation af den grønlandske undersøgelse
v/ Peter Nygaard, formand for NUKAKA & direktør ved Maniitsoq Museum
- 12.45 Præsentation af den danske undersøgelse
v/ Bente von Schindel, formand for Samrådet for de frivillige kulturelle foreninger i Danmark

13:00 – 13:10 Kort pause

- 13:10 Debat i breakout rooms - 20 min: 4 grupper, hver med en moderator fra Nordplus gruppen.

Lede-spørgsmål:

- Kan I genkende, at foreningslivets samarbejde i de tre lande er svagt?
- Oplever I heller ikke megen interesse i de tre landes foreningsliv for at samarbejde?
- Hvad kan årsagerne være til det lave niveau af og interesse for samarbejde?

13:30 – 14:00: Frokostpause

- 14:00 Plenum – med korte referater af hovedmeldinger fra de fire gruppers debat med mulighed for spørgsmål og debat. Plenum-moderator: Hans Jørgen Vodsgaard
- 14:15 Erfaringer med socialt projektsamarbejde i Rigsfællesskabet
v/ Ole Meldgaard, medlem af Nordisk Ministerråds Civilsamfundsnetværk, Civic, fhv. leder af Kofoeds Skoles internationale afdeling, ansvarlig for etableringen af ny Kofoeds Skole i Nuuk.
--
- 14:30 – 14:35: Spørgsmål og svar
- 14:35 Erfaringer med mellemfolkeligt samarbejde i Rigsfællesskabet
v/ Hjørdis Gaard, egen virksomhed i ledelse og HR og deltidskoordinator for Færøernes Ungdomsråd.
--
- 14:50– 14:55: Spørgsmål og svar
- 15:00 Erfaringer med foreningsarbejde i Rigsfællesskabet
v/ Christina Tønder Bell, bestyrelsesansvarlig i Foreningen Grønlandske Børn.
--
- 15:20– 15:25: Spørgsmål og svar
- 15:25 Afrunding første dag

Onsdag, den 7. februar: 12:00 – 15:30 CET

Den anden dag har vi fokus på, hvad foreningslivet kan og bør gøre med denne udfordring, hvor det nuværende Rigsfællesskab synes at leve på lånt tid, men hvor alternativerne er uafklarede i de to mindre lande og nærmest ikke diskuteres i Danmark.

12:00 Kort præsentation af dagens program
v/ Jógvan Sørin Hansen, forstander for Tórshavns Aften-, Sprog-, og Ungdomsskole

12:05 Holdningsændringer til Rigsfællesskabet – fra koldt fællesskab til varm skilsmisse
v/ Hans Jørgen Vodsgaard, leder af Interfolk og koordinator af Nordplus-projektet

--

12:20– 12:25: Spørgsmål og svar

12:25 Kan Rigsfællesskabet forandres for at bevare det
v/ Martin Breum, Forfatter, journalist (med fokus på Arktis)

--

12:45– 12:50: Spørgsmål og svar

12:50 Hvad menes der med "Free Associations"
v/ Ulrik Pram Gad, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

--

13:10– 13:15: Spørgsmål og svar

13:15 – 13:45: Frokostpause

13:45 Kan Rigsfællesskabet opløses og samles igen frivilligt -og i så fald om hvad og hvilken form.
v/ Michael Zilmer-Johns, pensioneret dansk topdiplomat og bl.a. nato-ambassadør

--

14:05– 14:15: Spørgsmål og svar

14:15 Debat i breakout rooms - 20 min: 4 grupper, hver med en moderator fra Nordplus gruppen.

Lede-spørgsmål:

- a. Kan Rigsfællesskabet overleve ved blot mindre forandringer, og i så fald hvilke?
- b. Skal Rigsfællesskabet erstattes af ren selvstændighed for Færøerne (som Island)
- c. Kan Rigsfællesskabet erstattes af en Free Association mellem Grønland og Danmark?
- d. Hvilken type konstitution kan kendetegne et nyt "frivilligt fællesskab", der adskiller sig fra det nuværende.
- e. Og er der en reel interesse for frivilligt at indgå i et "nyt fællesskab" blandt nogen af de tre lande, når man først har opløst det?

14:35 Plenum – med korte referater af hovedmeldinger fra de fire gruppers debat med mulighed for spørgsmål og debat. Plenum-moderator: Jógvan Sørin Hansen

14:55 Afslutning v/ Nordplus projektgruppen

5. Arrangører

Gruppen af arrangører

Symposiet arrangeres af Nordplus projektets fire partnerorganisationer:

- NUKAKA - De Grønlandske Museers Sammenslutning – se www.NUKAKA.museum.gl
- Tórshavns Aften-, Sprog-, og Ungdomsskole (FO) – se www.kvoldskulin.fo/home
- Det Frivillige Kulturelle Samråd (DK) – se www.dfks.dk
- Interfolk, Institute for Civil Society (DK) - se www.interfolk.dk

Kontaktinformation

Kontaktpersoner for de fire foreninger er:

- Peter Nygaard, formand for NUKAKA & direktør ved Maniitsoq Museum:
peny@qeqqata.gl * (+299) 659 832
- Jógvan Sørin Hansen, forstander for Tórshavns Aften-, Sprog-, og Ungdomsskole:
jogvansorin@torshavn.fo * (+298) 302 472
- Bente von Schindel, formand for DFKS:
dfks@dfks.dk * (+45) 29 64 70 40
- Hans Jørgen Vodsgaard, leder for Interfolk:
hjv@interfolk.dk * (+45) 51 300 320

